

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ

LISTOPAD 2021*** ROČNÍK XXII.*** ČÍSLO 11

Citát inspirující:

Spisovatel je slavný až tehdy, když ho víc citují, než čtou.

W. Faulkner

Václav Franc JIČÍNSKÉ NÁMĚSTÍ

Obklíčeno podloubím
ze čtyř stran
prostor obhroublý
vojsky často okován

Však dnes tu vládne mír
holubí pírkem nekříží ti vlásek
trhovci nabízejí smír
a na jazyku příchut' lásek

VÝROČÍ : VÁCLAV ČTVRTEK

Počátkem listopadu před pětačtyřiceti lety zemřel Václav Čtvrtek, vlastním jménem Václav Jan Maria Cafourek (4. dubna 1911 Praha – 6. listopadu 1976 Praha), který proslavil Jičín jako málokdo. Po právu nese jeho jméno i jičínská knihovna. Vzpomínám si na vydařenou mezinárodní konferenci Pohádkové vzkázání Václava Čtvrta v říjnu 2021 v budově Lepařova gymnázia.

Myslím si, že Václav Čtvrtek a jeho Rumcajs vstoupil do života nás, jičínských rodáků, víc než si někdy uvědomujeme. Vzpomínám si, jak jsem jako dítě čekal na další číslo Mateřídoušky, kde právě kolem roku 1970 vycházel Rumcajs na pokračování. Pamatuji si, jak v jednom z čísel vyšla zpráva, že se v Řáholci narodil Cipísek. Přiznám se, že jsem si tehdy myslel, že opravdu někde u Jičina v jeskyni žije slavný loupežník s ženou Mankou a čerstvě narozeným synkem. Hltal jsem i každý „Rumcajsovský Večerníček“ s nezapomenutelným přednesem Karla Högra. Jen jsem se tak trochu obával, a zároveň si i přál, setkání s Rumcajsem na „jičínském rynku.“ A vidíte, každý rok se mi to o prázdninách plní.

Václav Čtvrtek vlastně „zavinil“ i tradiční pohádkový festival, ale inspiroval další pohádkáře z našeho kraje. Nakonec v Martině jsme na jednom MAPOJi připomněli Václava Čtvrta a Ilona Pluhařová tam prezentovala svého „Stulíka“ jako přímá pokračovatelka tradic regionálního pohádkářství.

Škoda jen, že Václav Čtvrtek odešel tak brzy, v pouhých šedesáti pěti letech, mohl nám čtenářům ještě dlouho rozdávat radost. Rád si listuji ve sborníku vzešlého z oné konference a stále zjišťuji nové zajímavosti o jeho životě a tvorbě.

Krátce se zmíním o dalším autorovi, Radku Pilařovi, který Rumcajsovi a dalším postavičkám vtiskl nezapomenutelnou podobu. I on by letos oslavil devadesátiny. Narodil se 23. dubna 1931 a zemřel 7. dubna 1993.

Když procházím pod Valdickou branou na náměstí s podloubím, říkám si, že by bylo krásné oba pány potkat! Václav

VÍTE, ŽE ...

- Václav Franc obsadil 2.místo na literární soutěži Mělnický Pegas 2021 v kategorii D (autoři, kteří vydali sbírku) se souborem básní „Ráj to napohled.“ Vyhlášení se konalo v sobotu 9.října 2021 v Městském kulturním centru v Mělníku. Ve sborníku ze soutěže vyšla Francova báseň „Soutok.“
- Středisko východočeských spisovatelů vydalo sborník „Kdo mi šlape na paty.“ Najdete v něm tvorbu čtyřiaadvaceti autorek a autorů. Mezi nimi i Václava France (soubor „Český ráj ve dvou“ - 15 básní).
- Ve čtvrtletníku Výboru národní kultury „Lípa“ číslo 3/2021 (vyšlo září 2021) najdete básně Václava France ze souboru „Spáry: (celkem 21 básní).
- Václav Franc získal 1.cenu v soutěži Kultura21 (viz <https://kultura21.cz/souteze/22541--vysledky-basnicke-souteze-tak-uz-me-nakousni-obsadili-jsme-ctyri-mista>) za báseň „Opravář.“
- Ve čtvrtletníku pro Kopidlno „Kopidlenských listech“ (září 2021) vyšel rozhovor Oldřicha Suchoradského místní autorkou Lucií Martínkovou „Snažím se přenést na papír radosti i smutky, které jsem zde prožila.“ Rozhovor byl inspirován představením autorky v ČAJi (č. 179, srpen 2021).

Václav

ČAJ č. 182 – Jiří Vídeňský a Taťána Králová

Listopadové číslo otvírá host z Moravských Budějovic, básník Jiří Vídeňský průřezem své básnické tvorby, jak napovídá úvodní báseň „Bilance k sedmdesátce.“

Rozhovor poskytla básnířka Taťána Králová. Řeč přišla na kočky, na tvorbu a pochopitelně na rodné Brno. „Za mě jsou pořád největší hrdinky maminky, nebo vůbec rodiče, kteří ráno co ráno vzbudí děti, dají jim snídani, zkontrolují tašku do školy, připraví svačinu!“ přiznala autorka. Která stále věří, že svět je v tom podstatném v pořádku. A přibalila ukázkou ze své tvorby.

Jičínské autory zastupuje Pavel Velešovský povídkou „Vlasy pomáhají.“ Mimochodem povídka byla oceněna na soutěži vypsané Regionální knihovnou Teplice a nadačním fondem Grácie v roce 2020 1.cenou. Václav

ŘEKNI MI, CO ČTEŠ ...

Emma LABUDOVÁ: LADA U LEDU
Euromedia Group, a.s. - Odeon v roce 2021

V lednu 2021 jsem psal v Kobře o knižním debutu Emy Labudové (*1999) „Tapetář,“ za který získala v roce 2019 Literární cenu Knižního klubu. O to víc jsem byl zvědav na její druhou knihu o dospívající studentce gymnázia Ladě, která trpí anorexií.

Osobně si myslím, že druhá autorčina kniha zůstala trochu za očekáváním. Zatímco „Tapetář“ má spád, dialogy působí přesvědčivě, tak u „Lady u ledu,“ už to podle mého názoru není taková „sláva.“ Oceňuji, že autorka popisuje děj odehrávající se koncem 70.let 20.století, tedy v době, kterou nemohla sama prožít, ale právě někdy malá znalost této doby autorku zrazuje. Možná je to i tím, že jsem tu dobu prožil a bylo mi plus minus přesně jako hrdince knížky, když jsem maturoval. Dialogy jsou spíše z dnešní doby a vystihnout dobu, ve které nežila, se autorce příliš nepodařilo.

Navíc jsem čekal, že bude děj knihy hlavně o anorexii, jak bylo i avizováno na přebalu knihy. Jenže o potížích s příjmem potravy je spíše jen první část. Dále s Ladou prožíváme její peripetie při začleňování do společnosti, navazování kontaktů až po její útěk do Prahy, aby se vrátila do východočeského městečka, kam je situován děj knihy.

Hlavní hrdinka se hledá, nenaplňuje ji příchod do práce, když odmítá studium na vysoké škole, ani těhotenství a provdání se. Psychicky labilní postava je konfrontována se světem rodičů a svého bratra Cyrila. Abych byl pochopen, ta knížka není špatná, ale přece jenom jsem po prvotině čekal víc. Myslím si, že i zdoluhavé popisy nepřispívají ke spádu knížky. Kdyby autorka ukončila psaní třeba ve chvíli, kdy Lada končí studium a nastupuje do zaměstnání, bylo by to možná pro celkové vyznění lepší. Ale to je jen můj názor.

Nakonec jsem si z knihy nevypsal žádnou ukázkou, ani úryvek, což taky svědčí o tom, že mě kniha „nechytla.“ Možná že ženské čtenářky najdou pro Emu Labudovou více pochopení. Rád si přečtu její další knížky a věřím, že třeba příště mě její tvorba zaujme stejně jako „Tapetář.“

Václav

MĚLNICKÝ PEGAS DÍL 27

Sedmadvacátý díl literární soutěže Mělnický Pegas 2021 měl v sobotu 9.října 2021 v Mělnickém kulturním centru svoji premiéru. Sešli se po loňské přestávce zaviněné covidem příznivci poezie.

Jak už je tradicí, nemohl jsem chybět. I když původně plánovaná cesta s Ilonou Pluhařovou, kvůli nemoci padla, sedl jsem na vlak a vydal se do města na soutoku dvou největších českých řek.

Tradičně vroucí setkání (opět nechyběly sponzorské koblihy) doplněné stolkem prohýbajícím se pod sbírkami a knížkami autorek a autorů, uváděl slovem a zpěvem Pavel Malák. Při recitaci oceněných básní mu sekundovala Alena Krtilová.

Mimochodem přivezl jsem si zajímavé knížky a sbírky, pokusím se aspoň o některých průběžně napsat do Kobry či ČAJe (např. knížky pro děti „Hlavalamičky“ od Dany Šubrtové či „Bylo je a bude“ od Jindry Lírové).

Úvodní výstup měl patřit mně a Iloně při představení autorů spojených s naším krajem, ale nakonec jsem musel vše zvládnout sám. Fráňa Šrámek a jeho antimilitaristická poezie ze sbírky Splav se líbila. Stejně tak i malá připomínka Jaroslava Seiferta, který jezdil za svojí ženou do Jičína. Měl jsem radost podle reakcí publika a následně po vystoupení, kdy některé posluchačky přiznaly, že jim poezie vřáněla slzy do očí.

Následovalo předávání cen a hned dvou ročníku za sebou. Za rok 2020 jsem získal čestné uznání a za rok 2021 dokonce 2.cenu. Počet soutěžících nebyl vysoký, jak poznamenala organizátorka a předsedkyně poroty Zdenka Líbalová (něco málo přes čtyřicet), ale vyšší než vloni. Bohužel do kategorie A – do patnácti let nepřišel ani jeden příspěvek.

Mezi oceněnými byla známá jména, např. Pavel Šubrt z

Kosmonos (vítěz kategorie D), Jiří Vídeňský z Moravských Budějovic. Mě překvapilo setkání s vítězkou kategorie B Kristýnou Petiškovou z Prahy (kategorie B – do 30 let). Potkali jsme se před lety na vyhlášení soutěže v Trutnově, talentovanou autorku jsem představil v ČAJi a následně po jejím návratu z dlouhodobého pobytu v zahraničí, jsme se sešli na Mělníku.

Příjemných setkání bylo dost a dost, takže jsme si měli co povídat i při posezení ve Vinném dvoře, kde jsme při víně vzpomínali na již nežijící (zemřel pan Josef Kubias z Neratovic, který často vyhlášení uváděl), ale i na ročníky minulé.

Doufejme, že přes všechny peripetie básníci najdou na podzim 2022 na Mělník cestu! Rád budu opět při tom! Václav

Varnsdorf 11. 10. 2021

Zdravím tě, Václave,

a s radostí ti gratuluju k vítězství v letní soutěži časopisu Kultura 21 „Tak už mě nakousni“. Podařilo se ti elegantně zvládnout nesnadné zadání – tedy použít název soutěže v básni. Když jsem byl o něj požádán, netušil jsem, že bude povinnou součástí soutěžní básně. Takže teď verš z jedné mé básně „funguje“ ve vícero textech. Doufám, že nebudu později označen za plagiátora!

Ale k věci: mám Ti napsat hodnocení. Tady je věta, kterou jsem napsal coby porotce: „*Tohle je fakt vtípná básnička, které s jistotou dávám **absolutorium**. Takže určitě 1.!!!*“ A nejspíš jsem se shodl s celou porotou. Což mě těší.

Dále bych ti měl napsat nějakou radu, jak dál. Vzhledem k suverenitě, s jakou byla básnička *Opravář* napsána, si netroufám nic radit. Jenom snad to, abys psal dál tak promyšleně a vtípně. Chtěl jsem ti vytknout „letišťe emoci“, ale je tam docela funkční. Tedy tě vybidnu k závažnějším tématům. Ale – když ty jsi dobrý v tom humoru.

Takže ti popřeju hodně dobré zdraví a chuť do dalšího psaní. Poradit si musíš sám.

Měj se fajn a držím palce!

Milan Hrabal

RECENZE JINDRY LÍROVÉ – VYPLÁCHNĚTE SI!

Už dlouho jsem se nepobavila tak, jako při čtení napůl odborné a napůl humorné knížky z lékařského prostředí s názvem „Vypláchněte si!“

Již samotná úvodní báseň Zdeňka Salavy Zubař předvídá, že půjde o četbu zábavnou, mnohdy zacházející do černého humoru. Soubor střípků z dlouholeté praxe na stomatologickém oddělení ztvárňuje autor Václav Franc ve třech částech. V první, nazvané Krátké příběhy, zve sebe, ale i své kolegy, sestřičky a pacienty do zubních ordinací, prostředí ne vždy příjemného, avšak s laskavým humorem a člověčenstvím. Druhou část knihy tvoří Delší povídky, z nichž první, Náš pan doktor, má dokonce detektivní podtext. Povídka Netradiční dárek voní Vánoce, nejkrásnějšími svátky v roce a na zubní pohotovost přivádí jistou babičku z důvodu provedení opravy náhradního chrupu, která se chce doktorovi revanšovat. Velkou radost způsobí nikoliv nabízená finanční hotovost, ale spousta hřejivých sluníček jihu, která prozáří nejen tento sváteční den. V Kubíkově prozření jde rovněž o navození příjemné sváteční atmosféry adventu, konkrétně svátku Mikuláše a čertů v humorném odhalení Mikuláše jeho pravým vnukem. Zubní záhada řeší humorným způsobem problém zubní náhrady, vyřešený psím mazlíčkem, což znamená skutečnou „záhadu mezi nebem a zemí“. Jak na silvestra – v této parodii autor nahlíží do odvážného světa lékaře, muže středního věku, jemuž se za své eskapády dostává spravedlivého trestu. Povídka Single popisuje s vážným úmyslem pocity ženy, žijící svůj osamělý život „před“ a „po“ skutečném přátelství. Pomsta má překvapivou pointu – jedná se zde o skutečnou pomstu zubní vrtačky k necitlivému zubnímu lékaři.

Knížku završuje oddíl Píšíci zubní lékaři a Knihy o zubařích, který zavádí čtenáře do historie a současnosti významných osobností nejen odborníků, ale i literátů, a seznamuje je nejen s fakty, ale i s ukázkami z jejich vlastní bohaté tvorby spolu s cennými radami, poučkami a prohlášeními. Úplně v závěru představuje zubní lékaře především jako obyčejné lidské bytosti, mající své starosti a sny...

Jindra Lírová, Mělník

Snímek z archivu Václava France je z Mělnického Pegasu 2016, kdy jsem získal jednu z cen. Přihlíží členové poroty Zdenka Líbalová a Jaroslav Schnerch. Reportáž z letošního ročníku najdete v listopadové Kobře.

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů

Interní tiskovinu regionálních autorů Jičínska

Připravil : Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Ročník 22. Číslo 11. Listopad 2021.

(5.listopadu 2021)

ikobra.rehec.cz